

משרד ראש הממשלה
הרשות לקידום מעמד האישה

נשים ותעסוקה - ריכוז נתונים – מארס 2010
(הנתונים מתייחסים לשנים 2006, 2007, 2008, 2009, 2010)

נשים בעולם העבודה

(מתוך: לקט נתונים לרגל יום האישה הבין לאומי, למ"ס, מארס 2008, מארס 2009, מארס 2010)

2009	2008	2007	2006	
2,706,400	2,661,600	2,616,400		נשים בישראל בנות 15 ומעלה
51.9%	51.3%	51.1%		שיעור השתתפות הנשים בגיל 15 ומעלה בכוח העבודה בישראל
48.2%	47.2%	48%		אחוז הנשים בעלות משלח יד אקדמי
29.6%	31.5%	29%		אחוז הנשים מבין המנהלים
	אישה 41.2 נה 83% מהכנסת הגבר (גבר 49.8 נה)	אישה 40.5 נה 84% מהכנסת הגבר (גבר 48.2 נה)	אישה 38.3 נה גבר 45.8 נה	הכנסה לשעת עבודה
	אישה 6,077 נה 63% מהכנסת הגבר (גבר 9,627 נה)	אישה 5,949 נה 64% מהכנסת הגבר (גבר 9,267 נה)	אישה 5,521 נה גבר 8,712 נה	הכנסה חודשית ממוצעת ברוטו לשכירים
אישה 7.6% גבר 7.6%	אישה 6.5% גבר 5.7%	אישה 7.9% גבר 6.8%	אישה 9% גבר 7.9%	אחוז הנשים הבלתי מועסקות מכלל כוח העבודה
63.3%	63.5%	63.2%		אחוז הנשים שעבדו עבודה מלאה
אלף 88.5 (35.6%)	אלף 88.3 (34%)	אלף 86.2 (33.8%)		אחוז הנשים בהי-טק

- בשנת 2007 ל – 15.1% מכלל הנשים בנות 18 ומעלה היה תואר ראשון, לעומת 12.3% מכל הגברים בני 18 ומעלה.
- נשים ממשיכות לעסוק במשלחי יד נשיים מסורתיים המאופיינים בשכר עבודה נמוך. גם ב-2007 כמחצית מהנשים מועסקות בשישה משלחי יד עיקריים: מטפלים, עובדי הוראה בבתי ספר יסודיים וגני ילדים ומדריכים חברתיים, עובדי מזכירות, פקידים אחרים, מוכרים, זבנים ודוגמנים, עובדי ניקיון וכו'. במשלחי יד אלה הנשים מהוות למעלה מ – 70% מהמועסקים. תופעה זו נמשכת מאז סוף שנות השמונים.
- אחוז הנשים השכירות גבוה מאחוז הגברים השכירים (92% לעומת 83%).
- ככל שמספר הילדים לאישה גדל, קטן מספר השעות שהיא עובדת בחודש.
- מספרן של המועסקות המקבלות את שכרן באמצעות חברות כוח אדם (כולל קבלני כוח אדם שאינם קבלני משנה) הגיע לכ – 22 אלף בשנת 2008, וחלקן בכלל המועסקים באמצעות חברות כוח אדם הגיע ל – 52%, בהשוואה ל – 49% מכלל השכירים.

משרד ראש הממשלה
הרשות לקידום מעמד האישה

השתכרות נשים עובדות

(מתוך: כמה נשים מ שתכרות עד שכר מינימום בישראל ? מינהל מחקר וכלכלה , משרד התמ"ת, מרץ 2008. הממצאים מבוססים על נתוני סקר הכנסות של הלמ"ס, 2006))

- בישראל 370.4 אלף מועסקות (35.5%) מהנשים השכירות, משתכרות שכר חודשי שגובהו עד שכר מינימום.
- רבע מהן עובדות למעלה מ – 35 שעות בשבוע.
- בקרב הנשים הערביות, שיעור המשתכרות עד שכר מינימום גבוה בהשוואה ליהודיות – 51.4% בהשוואה ל – 34.6%.
- שיעור המשתכרות שכר מינימום גבוה יותר בקרב נשים צעירות יותר ובעלות רמת השכלה נמוכה יחסית.
- שיעור הנשים המשתכרות עד שכר מינימום גבוה פי 2.5 מהשיעור בקרב גברים, 35.5% לעומת 14.2%.

הכנסות שכירים

(מתוך: נשים וגברים בישראל 1987-2007, למ"ס, פברואר 2009. הנתונים מתייחסים לשנת 2007)

- מסוף שנות ה – 80 עד תחילת שנות ה – 2000 הצטמצם הפער המגדרי בהכנסה; מאז הוא יציב.
- הפער המגדרי בהכנסה לשעה עולה עם הגיל – מפער של 4% בגילאים 15-24 לפער של 28% בגילאים 55-64.
- ההכנסה לשעה של גברים שלמדו +16 שנים גבוהה ב – 30% מזו של נשים בעלות אותה השכלה.
- ההכנסה לשעה של מנהלים (גברים) גבוהה ב – 14% מזו של מנהלות.
- נשים מהוות 68% מהעשירון התחתון ו – 22% מהעשירון עליון.

תעסוקת נשים מהמיגזר הערבי

(מתוך: נשים במגזר הערבי: נתונים בנושא בריאות, תעסוקה והשכלה. מרכז המחקר והמידע של הכנסת, מרץ 2009. הנתונים מבוססים על סקר כוח אדם לשנת 2007 של הלמ"ס, דצמבר 2008. הנתונים מתייחסים לשנת 2007.)

- שיעור ההשתתפות של נשים ערביות בישראל בכוח העבודה הולך ו עולה, אך נמצא גם שנים ערביות פורשות בגילאים צעירים יותר.
- שיעור ההשתתפות של הנשים הערביות בישראל נמוך בהשוואה לרמות הש וררות במדינות המערביות ובקרב נשים יהודיות בישראל. עם זאת, דפוס ההשתתפות של הנשים הערביות אינו שונה מהותית מן הדפוס הרווח במדינות ערביות ובמדינות מוסלמיות שונות.
- בשנת 2007 היו בישראל 425,900 נשים ערביות בנות 15 ומעלה. **87,400** מהן השתתפו בכוח העבודה (**20.5%**).
 - נשים ערביות הן כ – **6.7%** מכלל הנשים בכוח העבודה האזרחי.
 - **שיעור האבטלה** (כלומר שיעור הבלתי- מועסקות בכוח העבודה) של נשים ערביות הוא כ – **15%**, לעומת **7.6%** בקרב נשים יהודיות ו – **10%** בקרב גברים ערבים.
 - **שיעור המועסקות בכלל אוכלוסיית הנשים הערביות בגיל העבודה הוא 17.5% בלבד.** משמעות הדבר הוא כי חמש מכל שש נשים ערביות בגיל העבודה אינן עובדות.
 - **מכחצית** הנשים הערביות המועסקות עבדו **במשרה חלקית**, כ – **39%** מהן הועסקו **במשרה מלאה** וכ – **9%** נעדרו זמנית מעבודתן בעת הבדיקה.
 - שיעור ההשתתפות בכוח העבודה עולה ככל שמספר שנות הלימוד עולה. בקרב נשים אשר למדו לימודים על תיכונים כלשהם שיעור ההשתתפות כפול משיעור ההשתתפות בקרב כלל הנשים הערביות בגיל העבודה, ואילו בקרב נשים שלמדו ו 16 שנות לימוד או יותר שיעור ההשתתפות הוא פי שלושה משיעור ההשתתפות הממוצע.
 - הענפים העיקריים שבהם מועסקות נשים ערביות הם **חינוך, רווחה, בריאות ומסחר.**
 - שיעור העובדות המקצועיות בקרב הנשים הערביות המועסקות גבוה ביחס לשיעור העובדות המקצועיות בקרב נשים יהודיות: כ – **49%** לעומת **43%**, אך רק **1.2%** מהנשים הערביות מועסקות בתפקידים ניהוליים.

**משרד ראש הממשלה
הרשות לקידום מעמד האישה**

- בשנת 2007 היה השכר החודשי הממוצע של נשים ערביות 4,350 ₪ לעומת 5,764 ₪ אצל גברים ערבים.
- נשים ערביות עבדו **32.4 שעות בשבוע** בממוצע, לעומת 35.6 שעות עבודה אצל נשים יהודיות.

השירות הציבורי

(מתוך: האגף לקידום נשים ושילובן – דו"ח פעילות לשנת 2007. עו"ד טלילה שחל רוזנפלד, מר יעקב ברגר, נציבת שירות המדינה, נובמבר 2008, דוח פעילות של 2008, נובמבר 2009)

נשים וגברים בארבע דרגות עליונות:

- **שנת 1997:** 37% נשים, 63% גברים
- לאורך 10 שנים: עלייה הדרגתית בשיעורי הייצוג של נשים בדרגות הגבוהות.
- **שנת 2006:** 45% נשים, 55% גברים.
- **שנת 2007:** 46% נשים, 54% גברים.
- **שנת 2008:** 46% נשים, 54% גברים.

נשים בחוזה בכירים בשירות המדינה

(מתוך: דו"ח נתוני השכר בשירות המדינה לשנת 2006 – הממונה על השכר והסכמי עבודה באוצר, ינואר 2008, דוח ממונה על השכר בשירות המדינה, 2009)

מהשוואה בין שכר הגברים ושכר הנשים בדירוגים שונים בשתי התקופות : אוגוסט 2007 לעומת מאי 2002 ואוגוסט 2007 לעומת מאי 1997, עולה כי ישנה מגמה של צמצום רוב הפערים בשתי התקופות. התופעות המשמעותיות שקרו בתקופות אלה הן גידול במספר הנשים המועסקות בשירות המדינה ביחס למספר הגברים, צמצום פערי ההשתכרות במרכיב החזר הוצאות, עבודה נוספת ושכר ברוטו ועליה בפער בשכר הפנסיוני.

- עבור כלל עובדי המדינה יחס משרות הגברים מול משרות הנשים ירד. בשנת 2007 מועסקות יותר נשים בשירות המדינה בהשוואה לגברים.
- ניתן לראות עלייה בפערים בין גברים ונשים בשכר הפנסיוני בכל הדרגות **מלבד המשרות הבכירות, בהן צומצם הפער בשיעור של 4% בהשוואה לשנת 1997.**
- ישנה מגמה של צמצום הפערים במרכיבים של החזר הוצאות ושכר ברוטו עבור העובדים החתומים על חוזה בכירים.
- **שיעור משרות הנשים בדירוגי חוזה הבכירים אשר הועסקו בשנת 2007 בשירות המדינה הינו 27% ושיעור הגברים הינו 73% (חלה עלייה משמעותית במספר הנשים המועסקות בדירוג זה לעומת מספר הגברים, אך עם זאת – מספר הגברים המועסקים בדירוג זה עדיין גבוה משמעותית).**

דירקטוריות בחברות ממשלתיות

לאור נתוני הייצוג הנמוכים ולאור המציאות במדינות שונות בעולם, אשר הוכיחה כי במקום שבו לא נקבע שיעור מחייב לייצוג נשים, לא הושג הייצוג השוויוני, יזמה ופעלה הרשות לקידום מעמד האישה, והביאה לקבלת החלטת ממשלה 1362 ממאוס 2007 שקבעה כי השרים ימנו נשים לדירקטוריונים של חברות ממשלתיות עד להשגת 50% ועד שנתיים מקבלת ההחלטה. לראשונה בישראל נקבע מהו השיעור שייחשב לייצוג הולם ולראשונה נקבע פרק הזמן המחייב. כתוצאה ממהלך זה עלה שיעור הייצוג של נשים בדירקטוריונים של חברות ממשלתיות באופן משמעותי והגיע באפריל 2009 ל- 37.8%. באוגוסט 2009 הגיע לשיעור של 43%.